

**KONFERENCA O PRISTOPU
K EVROPSKI UNIJI
– ALBANIJA –**

**Bruselj, 10. julij 2026
(OR. en)**

AD 46/26

LIMITE

CONF-ALB 8

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE
– Poglavje 25: Znanost in raziskave

PRISTOPNA POGAJANJA

Albanija

SKUPNO STALIŠČE EU

(v odgovor na dodatne informacije, ki jih je predložila Albanija)

Sklop 3: Pogajalsko poglavje 25

Znanost in raziskave

SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE

To stališče Evropske unije temelji na njenem splošnem stališču za pristopno konferenco z Albanijo (AD 5/22 CONF-ALB 2) in zanj veljajo pogajalska načela, ki jih je ta pristopna konferenca potrdila, kar zlasti pomeni, da:

- nobeno mnenje, ki ga o določenem poglavju pogajanj izrazita Albanija ali EU, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko zavzameta o drugih poglavjih;
- se dogovori, doseženi med pogajanj o posameznih poglavjih, tudi delni, ne morejo šteti kot dokončni, dokler ni dosežen splošen dogovor o vseh poglavjih;
- veljajo tudi zahteve iz točk 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 in 48 pogajalskega okvira.

EU spodbuja Albanijo, naj nadaljuje proces usklajevanja s pravnim redom EU ter ta pravni red dejansko izvaja in uveljavlja. Prav tako naj že pred pristopom na splošno oblikuje politike in instrumente, ki bodo čim bližji politikam in instrumentom EU.

EU ugotavlja, da Albanija v svojih stališčih iz dokumentov AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 in AD 42/26 CONF-ALB 4 sprejema pravni red EU iz poglavja 25 – Znanost in raziskave, kakršen je bil v veljavi 1. maja 2026, in da bo do datuma pristopa k Evropski uniji pripravljena za njegovo izvajanje.

EU ugotavlja, da je Albanija na področju politike raziskav in inovacij napravila korake, da bi okrepila prizadevanja za vključevanje v evropski raziskovalni prostor (ERP). Poleg tega je EU seznanjena s tem, da se Albanija trudi okrepiti raziskovalni in inovacijski ekosistem s prizadevanji za sprejetje in izvajanje potrebnih spremljevalnih ukrepov. EU z zadovoljstvom ugotavlja, da so se povečale naložbe v raziskave in znanost, vključno z javnim financiranjem, Albanijo pa spodbuja, naj sprejme nadaljnje ukrepe za doseg cilja 1 % BDP do leta 2030. EU Albanijo poziva, naj zagotovi dejansko izvrševanje proračuna za sredstva, dodeljena za raziskave.

EU glede na navedeno meni, da je Albanija izpolnila zahteve prvega merila za zaprtje tega poglavja, kot je določeno v skupnem stališču EU (AD 6/25 CONF-AL 6).

EU Albanijo spodbuja, naj nadaljuje reforme svojih nacionalnih visokošolskih in raziskovalnih sistemov v skladu s cilji evropskega raziskovalnega prostora.

EU Albanijo nadalje poziva, naj okrepi svoja prizadevanja za vzpostavitev struktur, potrebnih za okrepitev sodelovanja med zasebnim in javnim sektorjem, ter še naprej sporoča zanesljive statistične podatke v zvezi s tem. Poleg tega EU Albanijo poziva, naj še naprej izvaja svoje strategije pametne specializacije in ukrepe, ki so potrebni v zvezi s tem.

EU pozdravlja dejstvo, da Albanija še naprej dobro napreduje pri **okvirnem programu za raziskave in inovacije Obzorje Evropa**. EU ugotavlja, da je sprejela akcijski načrt, s katerim se bo v evropskem sistemu inovacijskih kazalnikov uvrstila med zmerne inovatorke, ter poudarja pomen njegovega učinkovitega izvajanja. Poleg tega EU pozdravlja prizadevanja za izvajanje pravnega reda v zvezi s Konzorcijem evropske raziskovalne infrastrukture.

EU glede na navedeno meni, da je Albanija izpolnila zahteve drugega merila za zaprtje tega poglavja, kot je določeno v skupnem stališču EU (AD 6/25 CONF-AL 6).

EU je seznanjena z dosedanjimi prizadevanji za učinkovito izvajanje zakona o znanstvenoraziskovalni dejavnosti in nacionalne znanstvenoraziskovalne strategije ter pozdravlja sprejetje delegiranih aktov v zvezi s tem zakonom.

EU glede na navedeno meni, da je Albanija izpolnila zahteve tretjega merila za zaprtje tega poglavja, kot je določeno v skupnem stališču EU (AD 6/25 CONF-AL 6).

EU ugotavlja, da ima Albanija vzpostavljen okvir za **boj proti korupciji na področju raziskav in znanosti**. EU Albanijo spodbuja, naj dodatno okrepi dejavno spremljanje in poročanje, da bi zagotovila učinkovito izvajanje in spremljanje strategije proti korupciji, njenih orodij in njenega akcijskega načrta, zlasti na področju raziskav in inovacij.

* * *

EU glede na navedeno ugotavlja, da se na tej stopnji o tem poglavju ni treba dodatno pogajati.

Spremljanje napredka pri usklajevanju s pravnim redom EU in pri izvajanju tega pravnega reda se bo nadaljevalo do konca pogajanj. EU poudarja, da se bo še prav posebej posvetila spremljanju vseh zgoraj navedenih posameznih zadev, da bi bili v Albaniji zagotovljeni ustrezna upravna usposobljenost, popolna pravna usklajenost, pa tudi ustrezno izvajanje in izvrševanje pravnega reda iz tega poglavja. Posebno pozornost je treba nameniti povezavam med tem in drugimi pogajalskimi poglavji. Skladnost zakonodaje Albanije s pravnim redom EU in zmogljivosti za njegovo izvajanje se lahko dokončno ocenijo šele v poznejši fazi pogajanj. EU poziva Albanijo, naj stabilizacijsko-pridružitvenemu svetu poleg informacij, ki bi jih EU lahko zahtevala za pogajanja o tem poglavju in ki jih je treba predložiti konferenci, redno pošilja podrobne pisne informacije o napredku pri izvajanju pravnega reda Unije in krepitvi upravne zmogljivosti.

EU bo glede na navedeno po potrebi v primernem trenutku ponovno obravnavala to poglavje.

EU tudi opozarja, da bodo morda med 1. majem 2026 in koncem pogajanj sprejeti novi akti pravnega reda EU.

